

B.Dolenc: Sveti Janez Henrik Newman

Svetnik, ki nagovarja srca

14. maj: PRIDIGAR V CERKVI DEVICE MARIJE

Janez Henrik Newman je ponovno v ljubljenem Oxfordu, kjer se je leta 1833 porodilo daljnosežno prenovitveno gibanje. Angleško cerkev je bilo treba prebuditi iz spanja in posvetnosti, ji povrniti čut za svetost bogoslužja in duhovnike povezati z njihovimi škofi, ki so nasledniki apostolov. Začelo se je oxfordsko gibanje.

Odkar so se Newmanovi domači razkropili na vse strani in staršev ni bilo več, je bil kolegij Oriel spet njegov edini dom. Prepričan je bil, da mu je tako namenjeno. Vedno si je želel, da bi tam živel in umrl, znotraj zidov kolegija, kot učitelj in duhovnik. Sedaj se je lahko docela posvečal delu za oxfordsko gibanje, ki je lepo napredovalo. Srečen je bil, da je lahko svoje talente in moči vlagal v delo, ki mu ga je namenil Bog. Pozneje je zapisal, da so bila to njegova najsrečnejše leta. Počutil se je doma. Tam je lahko bral, pisal, načrtoval in molil.

Pridige, ki jih je imel v župnijski cerkvi Device Marije, je redno zapisoval. Premišljeval je svetopisemski odlomek ter dolgo pilil in izboljševal besedilo. Zavedal se je, da je Božji služabnik, ki mu je zaupana skrb za duše. Ljudem mora oznanjati Božjo besedo in se dotakniti njihovih src. Ob nedeljah popoldne je imel bogoslužje s pridigo. Klopi so bile polne. Poleg meščanov so cerkev napolnili študenti. Vodstvo nekaterih kolegije pa je nalašč tako nastavilo uro večerje, da so jo študenti zamudili, če so šli poslušat Newmana. Menili so, da pridigar širi nevarne misli. Te pridige so v resnici h gibanju najbolj pritegovale mlade ljudi.

Pobudniki in voditelji oxfordskega gibanja so se zavedali, da so šli v sveti boj. Če greš v boj, pričakuješ tudi nasprotovanje in udarce. Nasprotniki so jim očitali, da je vse to preučevanje preteklosti in oživljanje stari katoliških prepričanj in navad skrajno nevarno in zgrešeno. Takšno početje je po njihovo zagotovo vodilo v Rim. To je bila glavna kritika. V tistem času je bila namreč večina Angležev zelo nenaklonjena rimski Cerkvi.

Med ljudmi so se širile izmišljene zgodbe o čudaških rimskih navadah, ki naj bi jih uvajali člani gibanja. Na primer, da ob petkih darujejo krvave daritve, kar je bil popoln nesmisel. Newmanu so se napovedi o prestopu v Katoliško cerkev zdele nesmiselne in ga niti niso vznemirjale. Proti tej častitljivi ustanovi je sicer imel manj predsodkov kot v mladih letih, vendar mu je bila misel, da bi postal katoličan, približno tako blizu kakor misel, da bi postal hindujec. Bil je prepričan, da je anglikansko prepričanje pravilno, katoliško pa zmotno. Želel pa je, da bi Angleška cerkev postala bolj podobna prvotni Cerkvi. Rimski katoličani po njegovem niso bili povsem zvesti prvotni Cerkvi. Resnico evangelija so pokvarili s tem, da so dodajali in uvajali nove nauke in praznoverne pobožnosti, ki jih prva Cerkev ni poznala.

Iz Newmanovih duhovnih spisov:

Stolp je zgradba za obrambo proti sovražnikom. Takšen stolp je zgradil tudi kralj David. Kakor je David predpoda Gospoda Jezusa, tako je stolp podoba njegove deviške Matere. Imenujemo jo Stolp Davidov, ker je zvesto branila Božjega Sina pred napadi sovražnikov. Njeno češčenje ni v nasprotju z najvišjim češčenjem njenega Sina. Ravno nasprotno. On je neskončno nad svojo materjo. Vsa milost, ki jo je napolnjevala, je bila le prekipevanje njegove nedoumljive svetosti.

Kraljica vseh svetnikov - prosi za nas!

Sveti Janez Henrik Newman - prosi za nas!

